

Proste historie Ósemek

Legenda teatru alternatywnego, poznańskie Ósemki, w ramach obchodów swojego 45-lecia pokaże w Warszawie swój najnowszy spektakl. „Paranoicy i pszczelarze” to pisane małymi literami credo artystów

JOANNA DERKACZEW

Zając stanowisko, zareagować, zabrać głos. Ta potrzeba niemal od pół wieku popycha aktorów poznańskiego Teatru Ósmego Dnia do artystycznych działań z pogranicza manifestacji i rytuału. Ich poetyckie, wyraziste, zaangażowane spektakle (słynne „Jednym tchem” - 1971, „Przecena dla wszystkich” - 1977, „Raport z oblężonego miasta” - 1983, ostatnio zaś „Łeczki” - ostry komentarz do polityki lustracyjnej) były jak oddech świeżości dla widzów w kraju, zdobywały nagrody na zagranicznych festiwalach.

Legendarna grupa kontestatorów przyjedzie do Centrum Sztuki Współczesnej, by przez cztery wieczory od niedzieli do czwartku zaprezentować swój najnowszy spektakl „Paranoicy i pszczelarze”. 45-lecie istnienia teatru byłoby pewnie świetną okazją, by przygotować widowisko spektakularne, pompatyczne, zbierające obrazy i tematy z najsłynniejszych produkcji. Ósemki zdecydowały inaczej. W swoim paradoksalnym przedstawieniu pokazują jasno, że są rzeczy, które cenią bardziej od efektownych gestów i prowokacji. To sprawy najprostsze, choć często niedostrzegalne. To uczucia, do których wstyd się dziś może przyznać. Krzątania przy sprawach codziennych. Troska o drugiego człowieka. Zakłopotanie sącząca się z ekranów agresją i głupotą. Radość, gdy uda się naprawić we własnym otoczeniu jakąś drobną, palącą sprawę. Poznańscy twórcy opowiadają w „Pa-

Spektakl „Paranoicy i pszczelarze” to pochwała zwyczajności

raoikach...” o starciu między światem medialnych krzykaczy a ludźmi, którzy faktycznie czynią świat lepszym miejscem. Bez rozgłosu. Bez ideologii. Na niewielką lokalną skalę. Artyści parodiują styl politycznych debat, obśmiewają politykę historyczną, kult zemsty, żaloby i męczeństwa. Hasła, które codziennie padają przecież z ust populistów, „bojowników o...” i obrońców wartości wszelakich, w takim zestawieniu i intensyfikacji brzmią absurdalnie. Okrzyki: „Polska - imperium!”, „Polska - od Berez-

ny po Dniestr!” czy „Polska zdradzona przez Europę”, zostają wplecione w groteskowy show z cza-czą, sztucznymi pozami i przebierankami w tle. Gdy historyczny harmider cichnie, aktorzy przysiadają przed publicznością, by spokojnym, kojącym głosem opowiedzieć historie ludzi prawdziwych i prostych. Postulują stworzenie organizacji „pszczelarze bez granic”. Co miałyby szerzyć? Miłość małżeńską, która od ponad 65 lat łączy państwa Mazurków? Przekonanie 28-letniej Ani, że przez życie nie

da się przejść na paluszkach, trzeba zostawić ślad? Wytrwałość Barbary Skarżi, więźniarki łagrów, filozofki, jednego z największych autorytetów swoich czasów? Poznańscy twórcy zdecydowanie opowiadają się za bohaterstwem w skali mikro, a nie wyrachowanym, obliczonym na zdobycie rozgłosu. To piękne podsumowanie lat działalności, prawdziwe teatralne i ludzkie credo.

Pokazy spektaklu w CSW to tylko część warszawskich obchodów. Z okazji 45-lecia Teatru Ósmego Dnia

Dom Spotkań z Historią (ul. Karowa 20) organizuje w dniach od piątku do niedzieli (12-14 marca) cykl imprez pt. „Więcej niż teatr”, na który złożą się projekcje filmowe oraz spotkania z aktorami i krytykami. ●

„Paranoicy i pszczelarze”, Teatr Ósmego Dnia z Poznania, CSW Zamek Ujazdowski, niedziela-czwartek (14-18 marca), godz. 19. Bilety normalny - 30 zł, ulgowy - 25 zł (można kupić w CSW w dniach pokazów spektakli, na godzinę przed ich rozpoczęciem). Rezerwacja (w godz. 12-19) - tel. 22 628 12 71-3 w. 135.